

Hinisis

Ka Bunsuranan

Igpewun-a

Ka kaluwasan te lalag ne *Hinisis*, "bunsuranan". Seini ne baseen, kayinasulat ka peggimu te langit wey te tane, ka migpuunan te etew, wey ka bunsuranan te sale wey peg-antus kayi te kalibutan. Nasulat man-e kayi ka guhuren meytenged te keet-etawan ne in-alam te Manama wey ka peg-uyan din kandan diyete inged ne insaad din kandan.

Nabaad te daruwaseini se baseen:

1) Ka peggimu te kalibutan wey ka guhuren meytenged te me etew. Kayiegbakasa ka guhuren meytenged ki Adan wey ki Iba, ka meytenged ki Kain wey ki Abil, wey ka meytenged ki Nuwi wey ka pegsipuk te weyig, wey ka meytenged te matikang ne baley diyete Babil.

2) Ka guhuren meytenged te an-anayan ne me kabuybuyahan te matig-Israil. Si Abraham ka an-anayan ne kabuybuyahan te matig-Israil ne neyimu ne mabantug tenged te peg-

palintutuu wey pegsalig din wey te pegtuman din te suhu te Manama. Egpakasinundul degma ka guhuren meytenged te anak din ne si Isaak, wey ka apu din ne si Hakub (ne egnngaranan ded degma ki Israil), wey ka sapulu wey daruwa (12) ne anak ni Hakub ne iyan migpuunan te sapulu wey daruwa (12) ne tribu te Israil. Nahuhud degma kayika meytenged te anak ni Hakub ne si Husi wey ka neyitabu kandin ne iyan impuunan te nekeendiyete Ihiptu si Hakub duma te me anak din.

Egkabasa ta man-e kayika guhuren meytenged te nalein-lein ne me etew ne nabuhal-buhal kayi te ampew te tane wey migmannenasud e. Labew te langun, nahuhud kayi ka dakel ne himu te Manama ne peggimu te langit weytane wey te langun ne nakatahu kayi.

Diye te katamanan te guhuren, egkahuhud ka ware egtamanan ne saad te Manama te keet-etawan din. Kene eglingawan te Manama ka saad din wey kene din iya egbalaharen ka keet-etawan din su egpanuluen din sikandan wey egbulihan. Ne sikandin ka eggukum wey eglepad te langun ne eggimu te mareet.

Ka nenasulat te seini ne baseen

Ka peggimu te Manama te langit wey te kalibutan 1:1-2:25

Ka bunsuranan te sale wey te peg-antus 3:1-24

Ka guhuren ki Adan peendiye te ki Nuwi 4:1-5:32

Si Nuwi wey ka pegsipuk te weyig 6:1-10:32

Ka matikang ne baley diye te Babil 11:1-9

Ka guhuren ki Sim peendiye te ki Abraham 11:10-32

Ka me kabuybuyahan te me Hibruwanen: si Abraham, si Isaak, si Hakub 12:1-35:29

Ka me kabuhalan ni Isaw 36:1-43

Si Husi wey ka me suled din 37:1-45:28

Ka me Hibruwanen diye te Ihiptu 46:1-50:26

1 Ka peggimu te kalibutan

¹Te an-anayan, innimu te Manama ka langit wey ka kalibutan. ²Ne ware pad naay-ayari ka kalibutan dengan, wey ware pad tahu. Nabunbunan te dahat ka tane wey marusilem amana. Ne migweil-weil ka Panisingan te Manama diye

1.

te ampew te weyig. ³Ne migkahi ka Manama, “Egkeyimu ka malayag.” Te sikan de, neyimu e ka malayag. ⁴Ne natelesan ka Manama te malayag ne nakita rin. Ne impegsuwey rin ka malayag wey ka delem. ⁵Minggaran din ka malayag te “-Maaldew” wey ka delem minggaran din te “Marusilem.” Ne nasagkup e wey napawe, ne seeye ka an-anayan ne aldew.

⁶Ne migkahi ka Manama, “Egkeyimu ka eletanan te weyig eyew egkabaad te daruwa ka weyig, diye te ampew ka sabeka ne baad wey diye te diralem ka sabeka.” ⁷Te sikan de, neyimu e ka eletanan, wey nabaad e te daruwa ka weyig, diye te ampew ka sabeka ne baad wey diye te diralem ka sabeka. ⁸Minggaran din ka eletanan te “Aw-awangan”. Ne nasagkup e wey napawe, ne seeye ka igkarangeb ne aldew.

⁹Ne migkahi ka Manama, “Egkalibulung de te sabeka ne inged ka weyig ne diye te diralem te aw-awangan su eyew egpakalepew ka tane ne mammara.” Te sikan de, neyimu e. ¹⁰Minggaran din ka mammara te “Tane” wey ka weyig ne nalibulung, minggaran din te “Dahat.” Ne natelesan ka Manama te nakita rin. ¹¹Nataman, migkahi e man-e ka Manama, “Egtubu diye te tane ka nakalkalasi ne me pinamula, seeye se due me beni wey seeye se me kayu ne egbebehas.” Te sikan de, neyimu e. ¹²Ne nanubu te tane ka langun ne nakalkalasi ne pinamula. Ne natelesan ka Manama te nakita rin. ¹³Ne nasagkup e wey napawe, ne seeye ka igkatelu ne aldew.

¹⁴Ne migkahi ka Manama, “Egkeyimu ka me malayag diye te langit ne iyan egpegsuwey te maaldew wey marusilem wey eyew egpeila te pegbunsud te me aldew, te me timpu, wey te me leg-un. ¹⁵Eglayag sikandan diye te langit eyew egteng-ew te kalibutan.” Te sikan de, neyimu e. ¹⁶Sikan naa, innimu te Manama ka daruwa ne mallayag; ka aldew wey ka bulan. Ka aldew ne malmalayag, iyan eglayag te maaldew; ne ka bulan, iyan eglayag te marusilem. Ne innimu rin degma ka me bituen. ¹⁷In-tahu te Manama ka me malayag diye te langit eyew egteng-ew te kalibutan, ¹⁸wey eyew eglayag te maaldew wey te marusilem, wey eyew egpegsuwey te malayag wey te delem. Ne natelesan ka Manama te nakita rin. ¹⁹Ne nasagkup e wey napawe, ne

2.

seeye ka igkeep-at ne aldew.

²⁰Ne migkahi ka Manama, “Egpekeempet kayi te weyig ka nakalkalasi ne me ngalap wey ¹egpekeempet egeat di yigginu kw dnggit kay nakalkalasi me ykarluk-manuk. ²Sika makata linrinu ³Maghapituka em kibw uyigimeley me kag Manapiya su danat wey ka nakalkalasi ne me ngalap diye te weyig wey ke diye te dahat, wey ka napenge e ka langun ne innimu rin. ⁴Indakelan din ka igkapitu ne aldew wey imnakalkalasi degma ne me manuk-manuk. Ne natelesan ka Manama te nakita rin. ⁵Matulus din seini, su miggimeley e sikandin te sika ne aldew te langun ne eggimuwen ⁶Ne impanalanganin sikandan te Manama te migkahi, “Kabuhaf kew. Sikaniyu se din. ⁷me ngalap te weyig, empeta niyu ka dahat, ne sikaniyu se me manuk-manuk, empeta niyu ⁸ingka kalibutan?” ⁹Ne nawa gude tewer gapanuwa kelitoyan ka igkallama ne aldew.

Ka inged ne egngaranan te Idin

²⁴Ne migkahi ka Manama, “Egkeyimu kayi te ampew te tane ka nakalkalasi ne me ¹maggiapu ka Magbebaya wey Manama ah languna ²wa pad me wiyamalla wey me hidamananap” ³ne sika te tane su wawae ⁴Sipad paaramin way wawae pad getew ne egbasuk ⁵Me sa ayam pad urempin taligmanes a dastank a Maduma wey igkita ringligkat diye te diralem te tane.

²⁶Ne migkahi manre ka Manama, “Eggimu ki te etew ne iling kanta. Sikandan ka egbuut te me ngalap te weyig, me manuk-manuk, me ayam, ower te langun ne mahintalunan, ka derakel wey ka mallintek ne me mananap.” ²⁷Sikan naa, innimu te Manama ka etew iling kandin. Innimu rin ka lukes wey ka malitan. ²⁸Ne

⁸Ne miggiimu ka Magbebaya ne Manama te pinamulaan diye te Idin ne diye impanalanganin sikandan te Manama ne migkahi, “Kabuhaf kew eyew egpekeempadit te igstile, wey diye din ipeugpe ka etew. ⁹Ne impatubuan seeye te Magbebaya pet ka kabuhalan niyu kayi te ampew te tane wey sikandan ka egbuut te langun. ne Manama te langun ne nakalkalasi ne kayu ne mateles wey meupiya ne egkeenen Sikaniyu ka egbuut te me ngalap te weyig, me manuk-manuk wey te langun ne manse behas. Diye te taliware te pinamulaan, due kayu ne eggakabehey te umul, wey anap. ²⁹Igbehay ku kaniyu ka langun ne pinamula ne egbebahas wey ka me behas due degma kayu ne eggakabehey te katuenan, ke nekey ka meupiya wey ke nekey ka te kayu, eyew egkeenen niyu. ³⁰Igbehay ku degma te langun ne me mananap, me mareet.

manuk-manuk, wey te langun ne egmanggeheyinawa ka me pinamula ne meilem eyew egkeenen ³¹Ne chudawey ³²ne nak diye danyuhun te ³³Idin ne nakita te wiyagataa ka langun pinamulaan. ³⁴Ingkat data, esigis sarakasayan diye ne nawa gup. ³⁵Wey naparas, ane seeye ka igkeenen-em ne aldew.

- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.